

Dosarul nr.3ra-393/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

ÎNCHEIERE

12 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Chișinău,
Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism
și Relații Funciare, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău privind
obligarea soluționării cererii privind adoptarea deciziei cu privire la privatizarea
terenului aferent obiectivului amplasat în mun. Chișinău, str. Columna, 61,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 03 martie 2018 Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu
Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului
municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare,
intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău privind obligarea soluționării cererii
de adoptare a deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului
amplasat în xxxxxxxxx

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 06 mai 2014, Societatea
Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de
administratorul societății Chicu Vasile, a depus cerere privind cumpărarea
terenului aferent obiectivului proprietate privată cu nr. cadastral xxxxxxxx din str.
xxxxxxx, care a fost înregistrată cu nr. xxxxxx. Administratorul societății
comerciale a prezentat toate actele solicitate de către funcționarii Primăriei
conform Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente,
pentru a fi elaborat proiectul de decizie cu privire la privatizarea terenului aferent
obiectivului proprietate privată al Societății Comerciale „Tehnomicon” Societate
cu Răspundere Limitată din xxxxxxxx.

A menționat că, pe parcursul anului 2014, funcționarii din cadrul Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Consiliul municipal Chișinău solicitau reprezentantului societății reclamante să prezinte diferite înscrisuri, motivând că sunt necesare pentru elaborarea proiectului deciziei privind privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată, însă, din motive neclare din anul 2014 și până în prezent, proiectul de decizie nu a fost inclus în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău, chiar dacă, din 2014 s-au desfășurat mai multe ședințe ordinare ale Consiliului municipal Chișinău și au fost examinate sute de chestiuni privind privatizarea terenurilor aferente din domeniul privat al municipiului, inclusiv al construcțiilor nefinalizate, precum și al imobilelor private.

A susținut că, în urma adresărilor repetate, reprezentanții pârâtului de fiecare dată au comunicat reclamantei, atât verbal cât și în scris, că proiectul deciziei privind privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată va fi inclus în ordinea de zi a uneia din ședințele Comisiei pentru construcții, arhitectură și resurse funciare a Consiliului municipal Chișinău și ulterior la Consiliul municipal Chișinău.

La 18 septembrie 2017, Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată a adresat Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare o cerere prin care a solicitat să fie informat referitor la faptul dacă a fost sau nu elaborat proiectul de decizie privind privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată din xxxxx, dacă a fost sau nu avizat proiectul de decizie, a fost sau nu inclus în ordinea de zi a Consiliului municipal Chișinău proiectul de decizie, și la care ședință va fi examinat acest proiect.

La solicitarea respectivă, Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată a primit un răspuns intermediar la 05 octombrie 2017, prin care a fost informată că proiectul de decizie privind privatizarea terenului aferent obiectivului privat al societății reclamante va fi inclus pe ordinea de zi la una din ședințele Comisiei pentru construcții, arhitectură și resurse funciare și ulterior la Consiliul municipal Chișinău. Totodată, în adresa societății reclamante a fost expediată copia proiectului de decizie „Cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată din xxxxxxxx”.

A indicat că, după primirea ultimului răspuns trecuse 4 luni, prin urmare la 29 ianuarie 2018, Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată a depus o altă cerere prin care a solicitat să fie informat dacă a fost adoptată decizia pe marginea chestiunii menționate mai sus, însă, șeful adjunct al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, Mihaela Iacob, a expediat în adresa societății reclamante un răspuns identic celui din 06 octombrie 2017, care a fost recepționat de către petiționar la 05 februarie 2018.

Consideră că nesoluționarea cererii în termenul reprezintă un act administrativ asimilat actului administrativ propriu-zis, care produce efecte juridice, deoarece împiedică petiționarul să-și realizeze un drept al său recunoscut de lege.

A susținut că, în cazul refuzului de a primi cererea sau de a emite actului administrativ celui asimilat lui, autoritatea publică era obligată să-i dea petiționarului un răspuns în scris, deoarece de la data primirii răspunsului curge termenul de înaintare a acțiunii or, în speță, Direcția Generală Arhitectură,

Urbanism și Relații Funciare nu a dat un răspuns în scris petiționarului ca să refuze în soluționarea cererii sau nu, dar sunt date răspunsuri intermediare cu același conținut.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău privind obligarea soluționării cererii de adoptare a deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului amplasat în xxxxxx.

S-a obligat Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare să soluționeze cererea referitor la adoptarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societatea Comercială „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată amplasat în xxxxxx.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare și s-a menținut hotărârea din 10 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a menționat că, soluția instanței de fond este una corectă și legală cu privire la temeinicia cererii de chemare în judecată înaintată de Societatea Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău, cu privire la obligarea soluționării cererii referitor la adoptarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului amplasat în mun. xxxxxx

Mai mult, instanța de apel reține ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la aceea că cererea de chemare în judecată a fost înaintată cu respectarea termenului legal, or, argumentele apelantului în susținerea poziției sale poartă un caracter declarativ și formal.

La 06 februarie 2019, Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece la emiterea deciziei instanța a aplicat eronat normele de drept material.

Susține că, reclamantul a înaintat cerere de chemare în judecată peste termenul legal or, răspunsul Direcției Generale Arhitectură Urbanism și Relații Funciare a fost expediat la 05 octombrie 2017, la cererea înaintată de către Societatea Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată din 15 septembrie 2017, pe când cererea de chemare în judecată a fost primită spre examinare la 07 martie 2018.

Consideră că, intimatul a omis termenul de adresare în judecată, astfel a încălcat prevederile art. 17 al Legii contenciosului administrativ, precum și prevederile art. 16 al Legii cu privire la petiționare.

Mai mult, indică că instanța de judecată nu este în drept de a obliga autoritatea publică locală, Consiliul municipal Chișinău să soluționeze în termen legal cererea referitoare la adoptarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al Societății Comerciale „Tehnomicon” Societate cu Răspundere Limitată.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 Cod de procedură civilă.

Prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultînd din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, avînd în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată pînă la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 11 ianuarie 2019 (f.d. 94), iar conform avizului de recepție, fiind recepționată de către recurent la data de 01 februarie 2019 (f.d. 97).

Astfel, în circumstanțele menționate, recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare la 06 februarie 2019, a fost depus în termenul stabilit la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile,

completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a

are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Iurie Bejenaru

Victor Burduh